

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

кафедра філософії

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЛОГІКА»**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Статус навчальної дисципліни – обов'язкова

Рік набору – 2020

Робоча програма навчальної дисципліни «Логіка» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право». Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2022. 17 с.

Розробники:

О.Г. Данильян, доктор філософських наук, професор,
С.В. Качурова, кандидатка філософських наук, доцентка, доцентка кафедри
філософії

Затверджено на засіданні кафедри філософії
(протокол № 1 від 1 вересня 2020 р.)

Оновлено на засіданні кафедри філософії
(протокол № 17 від 21 червня 2022 р.)

Завідувач кафедри – О.Г. Данильян, доктор філософських наук, професор

Зміст

1. Опис навчальної дисципліни.....	4
2. Очікувані результати навчання.....	5
3. Зміст програми навчальної дисципліни.....	8
4. Обсяг і структура навчальної дисципліни.....	12
4.1. Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання.....	12
4.2. Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання.....	13
5. Форми педагогічного контролю й засоби оцінювання результатів навчання	14
6. Критерії оцінювання результатів навчання.....	15
7. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти денної/заочної форми навчання.....	15
8. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни.....	16

1. Опис навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Логіка» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Право» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право».

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень освіти	Дидактична структура навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 3,0	Галузь знань – 08 «Право»	Обов'язкова	Обов'язкова
Модулів – 3	Спеціальність – 081 «Право»	Рік підготовки: 2020–2024	Рік підготовки: 2020–2024
		семестр	семестр
Загальна кількість годин – 90		1	1
	Рівень освіти – перший (бакалаврський)	Лекції	Лекції
		22 год.	4 год.
		Практичні/ семінарські заняття	Практичні/ семінарські заняття
		26 год.	4 год.
		Самостійна робота	Самостійна робота
		42 год.	82 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4, самостійної роботи студента – 2,5.		Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (залік)	Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (залік)

Мета викладання навчальної дисципліни – формування і розвиток логічної культури майбутніх юристів і їх предметних компетентностей у сфері інтелектуальної правничої діяльності.

Завдання:

- засвоєння знань про предмет логіки, її основні категорії, специфіку історичного розвитку логіки як науки;
- оволодіння знаннями про логічні форми думки, правила їх побудови та їх види;
- засвоєння знань про логічний процес виведення, правила виводу, структурні різновиди умовиводів та методи міркування;
- формування вміння використовувати логічні закони і правила щодо

побудови та аналізу понять, суджень, умовиводів, гіпотез, доведень, норм права;

- забезпечення оволодіння засобами традиційної й сучасної логіки в аналізі думок, висловлених природною мовою;

- надання системи теоретичних знань про логічні прийоми і операції, які необхідні для логічної та аргументованої мови;

- оволодіння засобами розкриття протиріччя в текстах з питань права, спростовування аргументів, висунутих в процесі доведення;

- формування умінь і навичок логічно правильного застосування офіційних документів: постанов, рішень, версій, договорів, угод і т. ін.;

- забезпечення уміння аналізувати логічні помилки в текстах з питань права; оволодіння логічною теорією доведення, гіпотези, їх видів, методів та логічних правил ведення спору.

Пререквізити: -.

Кореквізити: «Історія держави і права зарубіжних країн», «Теорія держави і права», «Українська культура», «Економічна теорія».

Постреквізити: «Конституційне право», «Теорія міжнародних відносин», «Основи геополітики», «Соціально-політичні студії», «Історія держави і права України», «Філософія»..

2. Очікувані результати навчання

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

РН-1.	Роскривати особливості абстрактного мислення та його прояви в мові.
РН-2.	Здійснювати аналіз традиційних теорій поняття, судження, умовиводу, гіпотези, доведення та ін.
РН-3	Демонструвати розуміння логічних законів і правил щодо побудови та аналізу понять, суджень, умовиводів, гіпотез, доведень, норм права.
РН-4.	Демонструвати навички користування засобами традиційної й сучасної логіки в аналізі думок, висловлених природною мовою.
РН- 5.	Інтегрувати різні методи наукового аналізу.
РН-6.	Демонструвати розуміння сутності та значення законів логіки для правознавства та юридичної практики.
РН-7.	Демонструвати знання категорій логіки, їх призначення і функції, правила умовиводу і доказу, логічні способи доведення і спростування, прийоми ведення дискусій та полеміки.

PH-8.	Демонструвати спроможність логічно правильно мислити, оцінювати і аналізувати істинність або хибність висловленої думки.
PH-9.	Застосовувати знання з логіки в професійній діяльності.
PH-10.	Інтегрувати знання щодо концептуальній основи логічного підходу до дослідження правової реальності.
PH-11.	Демонструвати основні форми фіксації і формалізації знань.
PH-12.	Здійснювати перехід від емпіричного рівня пізнання до теоретичного.

Викладання навчальної дисципліни забезпечує формування у здобувача вищої освіти загальних і спеціальних компетентностей і досягнення результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти відповідної спеціальності й освітньо-професійною програмою «Право», а саме:

Загальних компетентностей:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК8. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки, як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК12. Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.

ЗК1.1. Здатність до креативності у предметно-практичній діяльності відповідно до соціальних статусів і модусів.

ЗК1.2. Здатність грамотно і точно формулювати та висловлювати свої позиції, належним чином їх обґрунтовувати.

ЗК1.3. Навички збору і аналізу інформації з національних і міжнародних джерел.

Спеціальних компетентностей:

СК1. Здатність застосовувати знання з основ теорії та права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.

СК3. Повага до честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи.

СК7. Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.

СК12. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.

СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.

СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення

Програмних результатів навчання:

ПРН1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.

ПРН2. Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання.

ПРН3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

ПРН4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.

ПРН6. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему.

ПРН11. Володіти базовими навичками риторики.

ПРН13. Пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту.

ПРН18. Виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи.

ПРН19. Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права.

ПРН21. Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

ПРН1.1. Виявляти проблеми у правовому регулюванні і пропонувати способи їх вирішення відповідно до принципів захисту прав людини і її основоположних свобод.

ПРН1.3. Аналізувати питання про доцільність використання альтернативних засобів у вирішенні юридичних конфліктів і суперечок.

3. Зміст програми навчальної дисципліни

Модуль 1. Предмет та значення логіки. Поняття

Предмет і значення логіки. Мислення і мова. Предмет і значення логіки. Походження і значення поняття «логіка». Інтуїтивна і наукова логіка. Місце логіки у структурі наукового пізнання та системі наук. Поняття про мислення. Чуттєве пізнання та абстрактне мислення. Особливості абстрактного мислення. Поняття «логічна форма» (структура). Основні логічні форми: поняття, судження, умовивід. Поняття «логічний закон». Істинність та формальна правильність міркувань. Історія науки логіки. Загальнотеоретичне та практичне значення логіки. Значення логіки для правознавства та юридичної практики. Методологічне значення логіки для вирішення тестових завдань загальної навчальної правничої компетентності. Мислення і мова. Проблема співвідношення мислення і мови. Функції мови. Штучні та природні мови. Логічний аналіз мови як спосіб вияву логічних форм та структур. Семіотичний підхід до мови. Поняття «знак» і види знаків. Значення і сенс. Види смислів. Рівні семіотичного аналізу мови. Семіотичний «трикутник». Взаємодія мови логіки та мови права як семіотичних систем. Мова та метамова права і правознавства.

Поняття. Логічна характеристика понять. Основні логічні засоби формування понять: аналіз, синтез, порівняння, абстрагування, узагальнення. Засоби вираження понять у мові. Поняття та слово. 6 Терміни. Роль понять у пізнанні. Логічна структура поняття. Зміст поняття. Ознаки предметів та їх

види. Зміст поняття як система суттєвих ознак. Обсяг поняття. Класи (множини), типи множин, поняття підмножини. Індивіди класів (елементи множини). Закон зворотного відношення між обсягом та змістом поняття. Види понять. Види понять за обсягом (екстенціональна характеристика понять). Нульові поняття: хибні, гіпотетичні та необхідні. Ненульові поняття: загальні та одиничні, реєструючі та нерєєструючі, збірні та незбірні, універсальні. Види понять за змістом (інтенціональна характеристика понять). Конкретні та абстрактні, співвідносні та безвідносні, позитивні та негативні поняття. Відношення між поняттями. Порівняльні та непорівняльні, сумісні та несумісні поняття. Типи сумісності: рівнозначність (тотожність), перехрещення, підпорядкування. Типи несумісності: співпідпорядкування, протилежність (контрарність), суперечність (контрадикторність), доповнення (комплементарність). Використання діаграм Ейлера-Венна для виразу відношень між поняттями. Логічні операції з поняттями. Узагальнення та обмеження понять. Визначення (дефініція) понять. Структурні елементи визначень. Види визначень. Прийоми, подібні до визначення. Правила та можливі помилки у визначеннях. Значення визначень в утворенні та розвитку понять права. Операції з класами (обсягами) понять: об'єднання (складання), перехрещення класів (множення), створення доповнення до класу (віднімання). Логічний поділ понять. Структурні елементи операції поділу. Види поділу. Мереологічний поділ. Правила поділу понять та їх можливі порушення. Класифікація та її види. Загальнонаукове значення поділу та класифікації понять.

Модуль 2. Судження. Основні закони логіки.

Судження. Загальна характеристика судження. Судження, висловлювання та речення. Логічне значення суджень. Прості та складні судження. Категоричні й некатегоричні судження. 7 Прості судження. Структура простого судження. Види простих категоричних суджень: атрибутивні, релятивні та екзистенційні. Види атрибутивних суджень за кількістю і якістю. Визначені та невизначені судження; судження з виключенням. Поняття про квантор, види кванторів. Розподіл термінів у

судженнях, правила розподілу та кругові схеми відношень між термінами. Логічний квадрат. Види відношень між атрибутивними судженнями за логічним квадратом. Складні судження. Некатегоричні судження. Складні судження та їх види. Логічні сполучники. Формули складних суджень. Умови істинності складних суджень та їх стисле визначення за допомогою істиннісних таблиць (матриць). Модальні судження. Поняття про модальність. Типи модальностей. Деонтична модальність та формальний аналіз норм права. Основні закони логіки. Принципи правильного мислення – визначеність, послідовність, несуперечливість та доказовість. Поняття “логічний закон”. Закон тотожності, закон несуперечливості, закон виключеного третього, закон достатньої підстави. Умови дії основних законів логіки. Типові логічні помилки при порушенні законів логіки. Значення законів логіки для правознавства та юридичної практики.

Модуль 3. Умовивід. Доведення і спростування. Гіпотеза.

Умовивід. Загальна характеристика умовиводів. Види умовиводів. Поняття про умовиводи. Структура умовиводів. Види знань, що містяться в умовиводі. Види умовиводів за структурною відмінністю: дедукція, індукція, традукція (аналогія). Демонстративні та недемонстративні умовиводи. Безпосередні умовиводи: структура і характер висновку. Види безпосередніх умовиводів: перетворення, обернення, протиставлення предикатів. Виводи за логічним квадратом та з модальних суджень. Загальна характеристика опосередкованих умовиводів, їх видів. Дедуктивні умовиводи. Поняття «дедуктивний умовивід»: структура і характер висновку. Поняття про силогізми. Прості і складні дедуктивні умовиводи. 8 Категоричний силогізм. Структура категоричного силогізму. Аксиоматичні та загальні правила категоричного силогізму. Фігури та модуси категоричного силогізму. Спеціальні правила фігур. Правильні модуси. Добір правильних модусів за допомогою кіл Ейлера. Категоричний силогізм із судженнями, що виділяють. Висновки із суджень з відношеннями. Умовиводи із складними судженнями. Суто умовний силогізм: схема і правило отримання висновку. Умовнокатегоричний силогізм: схема, правила отримання висновку і модуси.

Еквівалентно-категоричний силлогізм: схеми правильної побудови. Розділово-категоричний силлогізм: правило побудови і схеми висновку. Умовно-розділові (лематичні) силлогізми: схеми побудови, правила і види (конструктивна та деструктивна дилеми). Ентимема (скорочений силлогізм). Види ентимем. Полісиллогізм: структура і види. Скорочені і складноскорочені силлогізми (сорити та епіхейреми). Значення дедукції для юридичної практики. Недедуктивні умовиводи. Загальна характеристика та види недедуктивних (ймовірних) умовиводів. Математична та логічна ймовірність. Ступені ймовірності. Індуктивні умовиводи. Логічна природа індукції. Структура та види індуктивних умовиводів. Умови підвищення ступеня ймовірності індуктивного висновку. Індуктивні методи встановлення причинних зв'язків. Поняття «причинність». Редукція у встановленні причинних зв'язків. Методи встановлення причинних зв'язків між явищами. Статистичні узагальнення. Індуктивна природа статистичних узагальнень. Популяція, приклад і частота ознаки. Взаємозв'язок індукції та дедукції. Умовиводи за аналогією (традукція). Поняття та загальна характеристика аналогії. Структура аналогії. Види умовиводів за аналогією. Умови, що підвищують ступінь ймовірності висновків за аналогією. Роль аналогії як логічної підстави моделювання.

Доведення і спростування. Гіпотеза. Доведення і спростування. Поняття «доведення». 9 Структура доведення: теза, аргументи, демонстрація. Види доведення: пряме і непряме. Різновиди непрямого доведення: від противного (апагогічне) і розділове (методом виключення). Поняття про спростування. Методи спростування. Правила доведення та можливі логічні помилки в доведенні. Паралогізми, софізми та парадокси. Методи їх усунення або розв'язання. Гіпотеза. Гіпотеза як форма пізнання. Визначення гіпотези. Види гіпотез. Побудова гіпотези та етапи її розвитку. Критерії відбору гіпотез. Роль умовиводів та емпіричного досвіду при побудові гіпотез. Гіпотетико-дедуктивний метод. Логічні засоби підтвердження гіпотез. Спростування гіпотез. Гіпотези в юридичному пізнанні.

4. Обсяг і структура навчальної дисципліни

4.1. Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання

№ з/п	Дата проведення (згідно з розкладом)	Тематика навчального курсу	Обсяг у годинах			
			Усього	У тому числі		
				Лекції	Практичні заняття, семінарські заняття, колоквіуми тощо	Само-стійна робота
		Модуль 1. Предмет та значення логіки. Поняття				
		Тема 1. Предмет і значення логіки. Мислення і мова.	10	2	2	6
		Тема 2. Поняття. Логічна характеристика понять. Види понять. Відношення між поняттями. Логічні операції з поняттями.	20	6	6	8
		<i>Разом</i>	30	8	8	14
		Модуль 2. Судження. Основні закони логіки				
		Тема 3. Судження. Загальна характеристика судження. Прості судження. Судження. Складні судження. Модальні судження. Основні закони логіки.	18	4	6	8
		<i>Разом</i>	18	4	6	8
		Модуль 3. Умовивід. Доведення і спростування. Гіпотеза.				
		Тема 4. Умовивід. Загальна характеристика умовиводів. Види умовиводів. Безпосередні умовиводи. Дедуктивний умовивід. Недедуктивні умовиводи.	28	8	8	12
		Тема 5. Доведення і спростування.	14	2	4	8
		<i>Разом</i>	42	10	12	20
		Усього годин / кредитів ECTS	90 / 3	22	26	42

4.2. Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання

№ з/п	Дата проведення (згідно з розкладом)	Тематика навчального курсу	Обсяг у годинах			
			Усього	У тому числі		
				Лекції	Практичні заняття, семінарські заняття, колоквіуми тощо	Само-стійна робота
		Модуль 1. Предмет та значення логіки. Поняття				
		Тема 1. Предмет і значення логіки. Мислення і мова.	11	0,5	0,5	10
		Тема 2. Поняття. Логічна характеристика понять. Види понять. Відношення між поняттями.	21	0,5	0,5	20

		Логічні операції з поняттями.				
		<i>Разом</i>	32	1	1	30
		Модуль 2. Судження. Основні закони логіки				
		Тема 3. Судження. Загальна характеристика судження. Прості судження. Судження. Складні судження. Модальні судження. Основні закони логіки.	22	1	1	20
		<i>Разом</i>	22	1	1	20
		Модуль 3. Умовивід. Доведення і спростування. Гіпотеза.				
		Тема 4. Умовивід. Загальна характеристика умовиводів. Види умовиводів. Безпосередні умовиводи. Дедуктивний умовивід. Недедуктивні умовиводи.	22	1	1	20
		Тема 5. Доведення і спростування.	14	1	1	12
		<i>Разом</i>	36	2	2	32
		Усього годин / кредитів ECTS	90 / 3	4	4	82

5. Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Логіка» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи. Формами контролю знань здобувачів вищої освіти є поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовки здобувача вищої освіти. Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється на основі результатів поточного контролю (ПК). Загальним об'єктом оцінювання знань здобувачів вищої освіти є відповідні частини навчальної програми дисципліни, засвоєння яких перевіряється під час ПК.

Завданням ПК є перевірка розуміння та засвоєння навчального матеріалу, здатності осмислити зміст окремих тем чи розділу, умінь застосовувати отримані знання логіки при вирішенні професійних завдань. Об'єктами ПК знань здобувачів вищої освіти є: систематичність та активність роботи на лекціях, семінарських заняттях (відвідування відповідних форм навчального процесу, активність та рівень знань при обговоренні питань), виконання контрольних завдань, інші форми робіт. Оцінювання результатів ПК (якості

засвоєння програмного матеріалу навчальної дисципліни) здійснюється викладачем наприкінці вивчення навчальної дисципліни.

Підсумкове оцінювання рівня знань здобувачів вищої освіти здійснюється у вигляді заліку. Залік виставляється на останньому семінарському занятті за результатами семінарських занять, як за умов дистанційного, так і аудиторного навчання. Оцінювання рівня знань здобувачів вищої освіти здійснюється на основі результатів поточного контролю (ПК) в діапазоні від 0 до 100 балів. За кожен з трьох змістовних модулів здобувач вищої освіти повинен отримати від 20 до 30 балів.

Мінімальна кількість балів для отримання «заліку» складає 60 балів за три змістовні модулі.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів:

Поточний контроль (ПК)			Підсумковий контроль (ПКЗ)
Семінарські заняття та контрольні заходи			залік
Модуль № 1	Модуль № 2	Модуль №3	від 60 до100 балів
від 20 до 30 балів	від 20 до 30 балів	від 20 до 40 балів	

6. Критерії і рівні оцінювання результатів навчання

Критеріями оцінювання ПК є:

а) активність та рівень знань при обговоренні питань семінарських занять, відвідування відповідних форм навчального процесу, самостійне доопрацювання окремих тем чи питань, інші форми робіт (від 0 – 30 балів);

б) оцінка за 3 контрольні оцінювання, які проводяться після вивчення кожного розділу дисципліни за формою, яку визначає викладач: письмова контрольна робота, тестування або інший вид робіт за вибором викладача (від 0 до 5 балів за кожену роботу). Конкретний перелік питань до письмової контрольної роботи, перелік тестів, порядок і час їх складання, критерії

оцінювання визначаються кафедрою і доводяться до відома здобувачів вищої освіти на початку навчального семестру.

7. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти денної/заочної форми навчання

Шкала підсумкового педагогічного контролю

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 100- бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	5	90–100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	4	80–89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75–79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	3	70–74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60–69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	2	35–59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов’язковий повторний курс		0 – 34

8. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни:

Література

Гвоздік О.І. Можливості використання формалізованої дедукції у слідчій практиці // Філософські проблеми права та правоохоронної діяльності співробітників ОВС. К.: Українська академія внутрішніх справ, 1995. С. 132 – 147.

Дуцяк І. З. Логіка: підручник. К.: Знання, 2010. 406 с.

Жеребкін В. Є. Логіка: підручник К.: Знання, 2008. 255 с.

Конверський А. Є. Логіка (традиційна та сучасна): підручник для студентів вищих навчальних закладів. Київ: Центр учбової літератури, 2008. 536 с.

Конверський А. Є. Логіка: Підручник для студентів юридичних факультетів. К.: Центр навчальної літератури, 2004. 304 с.

Логіка : підручник / О. М. Юркевич, С. В. Качурова, О. П. Невельська-Гордєєва та ін. ; за заг. ред. О. Г. Данильяна. Харків : Право, 2022. 220 с.

Логіка в запитаннях та відповідях: за списком екзаменаційних питань 2018/2019 навчального року з вирішенням практичних завдань до іспиту: навч. посіб. для студ., що готуються до іспиту з логіки Д. О. Войтенко, С. В. Качурова, О. П. Невельська-Гордєєва; за ред. О. П. Невельської-Гордєєвої. Харків : Право, 2019. 126 с.

Логіка: підруч. для студ. вищих навч. закладів / В. Д. Титов, С. Д. Цалін, О. П. Невельська-Гордєєва та ін.; за ред.. В. Д. Титова.. Х.: Право, 2005. 208 с.

Логіка: посіб. для підготовки до іспиту / Юркевич О. М., Павленко Ж. О., Невельська-Гордєєва О. П. та ін. / відп. ред. О. М. Юркевич. – 2-те вид., випр. та доп. Харків : Право, 2018. 132 с.

Логіка: Хрестоматія / авт.-упор. С. Д. Цалін. – 3-те вид., переробл. і доповн. Х.: Факт, 2010. 864 с.

Логічне знання для вирішення ТЗНПК. Навчальний посібник для студентів, що готуються до вступних випробувань за технологією ЗНО для вступу на другий (магістерський) рівень / уклад.: Д. О. Войтенко, С. В. Качурова, О. П. Невельська-Гордєєва; за ред. О. П. Невельської-Гордєєвої. 3-ге видання, перероблене і доповнене. Харків: Право, 2020. 202 с.

Логічне знання для вирішення ТЗНПК: навч. посіб. для студ., що готуються до вступ. випробувань за технологією ЗНО для вступу на другий (магістер.) рівень / Войтенко Д. О., Качурова С. В., Невельська-Гордєєва О. П. за ред. О. П. Невельської-Гордєєвої. Харків: Право, 2019. 194 с.

Мозгова Н. Г. Логіка. К.: Каравела, 2006. 248 с.

Навчально-методичний посібник з навчальної дисципліни «Логіка» (відповідно до вимог ECTS) для студентів I курсу / уклад.: О. Г. Данильян, О. М. Юркевич, Е. А. Кальницький та ін. Харків : Право, 2020. 110 с.

Поперечна Г. А. Логіка. Тернопіль: ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2018. 80 с.

Тофтул М. Г. Логіка. К.: Академія, 2012. 336 с.

Хоменко І. В. Логіка – юристам: підруч. К.: Юрінком Інтер, 2007. 224 с.

Хоменко І. В. Логіка: теорія та практика: Підручник. К.: Центр учбової літ., 2010. 400 с.

Цалін С. Д. Логічний словник-довідник: – 4-те вид., виправл. і доповн. Х.: Факт, 2006. 400 с.

Щербина О. Логіка для юристів / – 2-ге вид. К.: Юрид. дум, 2007. 264 с.

Юридична аргументація. Логічні дослідження : монографія / О. М. Юркевич та ін. / за заг. ред. О. М. Юркевич. 2-ге вид., переробл. та допов. Харків: Право, 2015. 336 с.

Юркевич О. М., Павленко Ж. О. Підготовка до складання ТЗНПК в завданнях та рішеннях: логічний підхід: навч. посіб. 4-е вид., доп. та перероб. Харків: Контраст, 2022. 236 с.

Logic : training manual for test and examination preparation / O. G. Danilyan, O. M. Yurkevych, Zh. O. Pavlenko and otherst. – Kharkiv : Pravo, 2022. 138 p.

Logic : study guide for students of the first (bachelor’s) higher education level branch of knowledge 08 “Jurisprudence” specialization 081 “Law”, branch of knowledge 29 “International relationships” specialization 293 “International law” / comps.: O. G. Danilyan, O. M. Yurkevych, E. A. Kalnytskyi and others. – Kharkiv : Pravo, 2022. 106 p.

Інтернет-ресурси:

Офіційний веб-сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. URL: <http://nbuv.gov.ua/>.

Офіційний веб-сайт Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого. URL: <https://nlu.org.ua/>.

Офіційний веб-сайт українського інституту національної пам’яті. URL: <https://uinp.gov.ua/>.

Офіційний веб-сайт інституту філософії імені Г. С. Сковороди. URL: <http://www.filosof.com.ua/>.

СЕНМК

Стандартизований навчально-методичний комплекс кафедри філософії.

URL: <https://library.nlu.edu.ua/senmk/itemlist/category/120-kafedra-filosofii.html>.